

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної служби
статистики

18 квітня 2022 р. № 64

(зі змінами, затвердженими наказами
Державної служби статистики
від 08 листопада 2022 р. № 273,
від 30 грудня 2022 р. № 457)

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗА ЗМІНАМИ ЦІН ВИРОБНИКІВ ПОСЛУГ

Київ – 2022

Державна служба статистики України

Відповідальний за підготовку – директор департаменту статистики цін Державної служби статистики України Калабуха О. С.

Методологічні положення державного статистичного спостереження за змінами цін виробників послуг (далі – Методологічні положення) містять опис основних положень і методів проведення цього державного статистичного спостереження.

Ці Методологічні положення призначені для використання працівниками органів державної статистики, а також можуть бути корисні для інших заінтересованих користувачів статистичної інформації.

Методологічні положення підготовлені фахівцями департаменту статистики цін апарату Держстату.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Держстату (протокол від 01 квітня 2022 року № КПУМ/4-22), зі змінами, схваленими Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Державної служби статистики України (протоколи від 07 жовтня 2022 року № КПУМ/24-22, від 16 грудня 2022 року № КПУМ/31-22).

Держстат
вул. Шота Руставелі, 3, Київ, 01601
<http://www.ukrstat.gov.ua>
телефон: (044) 284-31-32, 289-76-40
адреса електронної пошти: office@ukrstat.gov.ua

Зміст

Стор.

Скорочення та умовні позначення	4
I. Вступ	5
II. Загальна характеристика явища, що вивчається, та показники, що поширюються	6
III. Об'єкт і одиниця статистичного спостереження	7
IV. Джерела та методи отримання інформації статистичного спостереження	7
V. Формування набору послуг-представників та переліку послуг для статистичного спостереження	8
VI. Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається	8
VII. Статистичні методи обробки й аналізу даних статистичного спостереження	10
VIII. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних статистичних даних статистичного спостереження	13
IX. Поширення результатів статистичного спостереження	14
X. Перегляд статистичної інформації статистичного спостереження.....	15
XI. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні).....	15
Додаток 1. Показники, що поширюються за результатами статистичного спостереження.....	17
Додаток 2. Опис інформації у формі державного статистичного спостереження № 1-ціни (послуги) (квартальна) "Звіт про ціни виробників послуг".....	18
Додаток 3. Опис адміністративних даних ПАТ "Укрзалізниця"	20
Додаток 4. Опис адміністративних даних НКЕК.....	21
Список використаних джерел	23

Скорочення та умовні позначення

ДСС, статистичне спостереження	– державне статистичне спостереження;
ЄС	– Європейський Союз;
ІЦВП	– індекс цін виробників послуг;
КВЕД	– Класифікація видів економічної діяльності;
НКЕК	– Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку;
ОНП-2020	– Основна номенклатура продукції;
РСО	– Реєстр статистичних одиниць;
СРП	– Статистичний реєстр підприємств;
<i>T</i>	– рік, у якому формується сукупність одиниць державного статистичного спостереження.

I. Вступ

1. Метою проведення ДСС "Зміни цін виробників послуг" є формування інформації щодо індексів цін виробників послуг для інформаційного забезпечення моніторингу й аналізу цінових процесів в економіці, статистики національних рахунків і короткотермінової статистики.

Користувачами даних ДСС можуть бути органи державної влади та місцевого самоврядування, науковці та дослідники, засоби масової інформації, міжнародні організації, підприємства (організації), фізичні особи.

2. Ці Методологічні положення враховують міжнародні стандарти побудови індексів цін, зокрема, вимоги Регламенту (ЄС) 2019/2152 Європейського Парламенту та Ради від 27 листопада 2019 року про європейську статистику підприємств у частині короткотермінової статистики підприємств (далі – Регламент ЄС 2019/2152) [18] та Регламенту (ЄС) 2020/1197 Європейського Парламенту та Ради від 30 липня 2020 року про встановлення технічних специфікацій та заходів відповідно до Регламенту ЄС 2019/2152 [19], а також вимоги, викладені в документах Міжнародного валютного фонду "Керівництво щодо індексів цін виробників: теорія та практика" [15], Євростату-ОЕСР "Методологічне керівництво з розробки індексів цін виробників послуг" [16].

3. ДСС проводиться відповідно до статті 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1] та відповідає зобов'язанням України щодо імплементації статті 355 Глави 5 "Статистика" розділу V Угоди про асоціацію з ЄС у частині питань щодо надання вчасних та надійних даних, які можна порівняти на міжнародному рівні.

4. ДСС проводиться із квартальною періодичністю.

5. Для цілей Методологічних положень терміни вживаються у значеннях, наведених у статтях 1, 8, 9, 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1], у пунктах 2, 5, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 20, 26, 42, 44, 60, 67, 73, 75 Глосарія до плану статистичного спостереження [5], у пунктах А006, А009, А012, В001, В012, В015, В016, В020, Д001, Д009, Д011, Д015, Д024, Е001, З013, І003, І015, К010, К013, К038, К043, М007, О002, О017, О021, О026, П010, П011, П014, П017, П069, П081, П094, П113, Р003, Р009, Р012, Р014, С034, С035, С044, С047, С049, С054, С061 Глосарія термінів національної моделі статистичного виробництва в органах державної статистики [6], у розділі I Методологічних положень державного статистичного спостереження "Реєстр статистичних одиниць" [11], "Методологічному керівництві з розробки індексів цін виробників послуг" [16], а також у значеннях, наведених нижче:

базова ціна – сума, яку виробник отримує від покупця, за одиницю послуг, що виробляються, за вирахуванням будь-яких податків на послуги, що підлягають сплаті, плюс будь-які субсидії, що підлягають отриманню

виробником як наслідок його виробництва або продажу. Базова ціна включає будь-які відповідні знижки та доплати, які можуть застосовуватися до клієнтів. Вона виключає будь-які транспортні витрати, що виставляються окремо виробником;

виробник послуг – підприємство, вид економічної діяльності якого класифікується в межах секцій Н, І, J, L, М (за винятком групи 70.1, розділів 72, 75) та N КВЕД;

порівнянна ціна – ціна на покупку/продаж певної послуги, зареєстрована у звітному й попередньому місяцях в одному й тому ж підприємстві;

послуга – результат економічної діяльності, щодо якого не можна встановити права власності. Послуги не підлягають продажу окремо від процесу їх виробництва. Момент завершення виробництва послуги збігається з моментом надання її споживачеві;

послуга-представник – сукупність послуг, які є однорідними за своїми споживчими властивостями та призначенням і мають однакові тенденції щодо зміни цін;

специфікація – детальний перелік характеристик, які визначають певну послугу;

тариф – перелік попередньо встановлених цін і умов для придбання певних послуг, який був зафіксований постачальником відповідно до характеристик споживачів або до рівня, структури та строків споживання.

II. Загальна характеристика явища, що вивчається, та показники, що поширюються

1. Явищем, яке досліджується в цьому спостереженні, є зміни в часі загального рівня цін на послуги, які надають національні виробники на економічній території країни.

Для відстеження цього процесу в межах ДСС формується показник – Індекс цін виробників послуг (ІЦВП) (у відсотках, з одним десятковим знаком), який характеризує зміни в часі загального рівня цін на транзакції для послуг, що надають національні виробники національним підприємствам і домашнім господарствам.

2. Формування показника ДСС здійснюється в цілому по Україні за видами економічної діяльності на рівні розділу/групи за КВЕД.

3. При проведенні ДСС застосовуються базові ціни. Спостерігаються зміни середніх цін за квартал.

4. Показники, що поширюються за результатами ДСС, та їх розрізи (деталізація) наведені в додатку 1 до цих Методологічних положень.

III. Об'єкт і одиниця статистичного спостереження

1. Об'єктом статистичного спостереження (цільовою сукупністю) є підприємства, які здійснюють виробництво послуг, що надаються для проміжного та кінцевого споживання, основні види економічної діяльності яких класифікуються в межах секцій Н, І, J, L, М (за винятком групи 70.1, розділів 72, 75) та N КВЕД.

ДСС вивчає зміни цін на надання послуг для всіх інституційних секторів економіки, зокрема й домашні господарства [19].

2. Для проведення ДСС використовується комбінація статистичних методів, а саме: проведення обстеження безпосередньо одиниць статистичного спостереження за методом несущільного вивчення сукупностей – методом не випадкової вибірки, стратифікації та відсікання, використання даних інших ДСС, адміністративних даних, а також даних, отриманих із загальнодоступних джерел (у т. ч. з медіа- та інтернет-ресурсів).

3. Одиницею статистичного спостереження є підприємство.

IV. Джерела та методи отримання інформації статистичного спостереження

Джерелами інформації ДСС є:

інформація, отримана від респондентів за формою ДСС № 1-ціни (послуги) (квартальна) "Звіт про ціни виробників послуг" (далі – форма № 1-ціни (послуги) (квартальна)), опис якої наведено в додатку 2 до цих Методологічних положень.

Зазначена інформація отримується щоквартально не пізніше 15-го числа місяця, наступного за звітним періодом, в електронній формі;

дані ДСС "Зміни цін (тарифів) на споживчі товари (послуги)" щодо індексів споживчих цін на окремі послуги, що надаються домашнім господарствам, які отримуються в першій декаді місяця, наступного за звітним кварталом, в електронній формі;

дані ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" щодо обсягів реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств за видами економічної діяльності за рік $T-1$, які отримуються в жовтні року T в електронній формі, – для формування сукупностей одиниць і переліків респондентів (підприємств) ДСС і вагових коефіцієнтів;

дані ДСС "Показники економічної діяльності підприємств сфери нефінансових послуг" щодо обсягів реалізованих послуг, які отримуються в березні року $T+1$ в електронній формі, – для формування вагових коефіцієнтів;

інформація ДСС "Реєстр статистичних одиниць", яка використовується для формування генеральної сукупності, сукупності одиниць статистичного спостереження, що вивчається, та сукупності респондентів ДСС (отримується у другій декаді листопада року T в електронній формі), а також для актуалізації

сукупності одиниць, що вивчається, та сукупності респондентів ДСС (отримується у другій декаді березня, червня та вересня року $T+1$ в електронній формі);

адміністративні дані ПАТ "Укрзалізниця", опис яких наведено в додатку 3 до цих Методологічних положень.

Зазначена інформація отримується в межах угоди про взаємообмін інформацією між Державною службою статистики та ПАТ "Укрзалізниця" щоквартально у третій декаді останнього місяця звітного періоду в електронній формі – для розрахунків індексів цін на перевезення вантажів залізничним транспортом;

адміністративні дані НКЕК, опис яких наведено в додатку 4 до цих Методологічних положень.

Зазначена інформація отримується в межах угоди про взаємообмін інформацією між Державною службою статистики та НКЕК на піврічній основі в електронній формі – для розрахунків індексів цін на послуги зв'язку;

дані, отримані із загальнодоступних джерел (у т. ч. з медіа- та інтернет-ресурсів), щодо цін на окремі послуги – для розрахунків відповідних індексів цін.

V. Формування набору послуг-представників та переліку послуг для статистичного спостереження

1. ЩВП розраховуються на основі набору послуг-представників (далі – набір). Набір формується на державному рівні не рідше ніж раз на п'ять років методом не випадкової вибірки, визначеним у Методиці відбору підприємств для розрахунків індексів цін виробників послуг (далі – Методика) [8¹].

Актуалізація набору здійснюється на щорічній основі з урахуванням сукупності одиниць статистичного спостереження, що вивчається, у році $T+1$ у частині асортименту послуг, що пропонуються для реалізації, та обсягів реалізованих послуг.

2. На основі набору формується перелік послуг для спостереження за змінами цін за критеріями, визначеними Методикою [8¹].

3. Спостереження за змінами цін виробників послуг проводиться на послуги однакової якості та з рівними умовами продажу в кожному періоді. Для цього за кожним видом відібраних для спостереження послуг зберігається інформація щодо специфікації послуги: одиниці вимірювання, умови реалізації та оплати, надання знижок, технічні параметри, тип ринку, тип клієнта і т. ін.

VI. Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається

1. Для отримання інформації безпосередньо від респондента на державному рівні у грудні року T відбувається формування генеральної

сукупності, сукупності одиниць статистичного спостереження, що вивчається, та сукупності респондентів ДСС за формою № 1-ціни (послуги) (квартальна).

2. Формування генеральної сукупності одиниць здійснюється на основі сукупності одиниць статистичного спостереження "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" за формою № 1-підприємство (річна) "Структурне обстеження підприємства", що вивчається на суцільній основі за рік $T-1$, у частині одиниць, щодо яких отримано дані від респондентів та які є активними, за даними РСО (у частині СРП), станом на 01 листопада року T і відповідають таким критеріям:

за типом статистичної одиниці: підприємство;

за основним видом економічної діяльності за КВЕД належать до кодів за секціями Н, І, J, L, М (за винятком групи 70.1, розділів 72, 75) та N;

мають обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) за рік $T-1$ більше нуля.

3. Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається, формується на основі генеральної сукупності одиниць із застосуванням методів стратифікації та відсікання, визначених Методикою [8¹].

При формуванні сукупності одиниць статистичного спостереження, що вивчається, беруться до уваги події, які відбулися з одиницями протягом року T через злиття, поділ, виділ, перетворення, приєднання, а також зміни ідентифікаційних і класифікаційних ознак.

4. На основі сукупності одиниць статистичного спостереження, що вивчається, формується сукупність респондентів за формою № 1-ціни (послуги) (квартальна), до якої включаються юридичні особи, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупності одиниць ДСС. Очікується, що рівень відповідей респондентів становитиме 95%.

5. Актуалізація сукупності одиниць, що вивчається, за квартали року $T+1$, і сукупності респондентів ДСС за формою № 1-ціни (послуги) (квартальна) проводиться на державному рівні в березні, червні та вересні року $T+1$ на 15-й робочий день.

6. Причинами актуалізації сукупності одиниць ДСС, що вивчається за квартали року $T+1$, є події, які відбулися з одиницями через злиття, поділ, виділ, перетворення, приєднання, а також зміна ідентифікаційних і класифікаційних ознак одиниць, які спостерігаються в році $T+1$.

7. Джерелами інформації для актуалізації сукупності одиниць ДСС, що вивчається за квартали року $T+1$, є інформація із РСО (у частині СРП) станом на 01 число останнього місяця звітного кварталу.

8. На основі актуалізованої сукупності одиниць, що вивчається за квартали року $T+1$, формується сукупність респондентів за формою № 1-ціни (послуги) (квартальна), до якої включаються юридичні особи, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупності одиниць ДСС.

9. Інформація про респондентів, які подали звіти за власною ініціативою, накопичується і використовується під час формування сукупності одиниць ДСС, що вивчається, у наступному звітному періоді.

VII. Статистичні методи обробки й аналізу даних статистичного спостереження

1. Обробка даних ДСС складається з опрацювання стандартних процедур щодо даних, отриманих від респондентів, які уведено/завантажено до електронного середовища (у тому числі контроль повноти їх уведення, арифметичні та логічні контролі первинних даних, перевірка правильності співвідношення окремих значень показників, порівняння значень показників у динаміці, виявлення аналогічних відповідей шляхом порівняння значень показників), а також даних, що надійшли з адміністративних джерел, у частині аналізу наявності та взаємозв'язку отриманих даних. У разі виявлення неузгодженостей може здійснюватися зв'язок з респондентами та постачальниками даних і відповідне редагування інформації. Для забезпечення якості даних здійснюється контроль рівня надання звітів респондентами, залученими до ДСС, і аналіз причин їх ненадання або відсутності даних у формах.

2. Формування показників за результатами ДСС відбувається методом поєднання даних, отриманих за результатами обстеження сукупності одиниць, що вивчається, із адміністративними даними, даними ДСС "Зміни цін (тарифів) на споживчі товари (послуги)" та даними, отриманими із загальнодоступних джерел (у т. ч. з медіа- та інтернет-ресурсів).

3. Стосовно відсутніх даних на мікрорівні застосовуються методи, що дозволяють їх компенсувати.

Якщо підприємство повністю припинило виробництво послуги, за якою проводиться спостереження, то здійснюється заміна на аналогічну послугу, що реалізує цей виробник.

Якщо у звітному кварталі не було реалізації послуги та/або виробництво послуги тимчасово призупинено, то на етапі обробки даних застосовуються такі методи:

перенесення цін. За цим методом ціна останньої реалізації послуги переноситься на звітний квартал (за умови стабільної цінової ситуації). Метод перенесення цін застосовується у випадках, якщо є підстави вважати, що ціна

послуги залишилися незмінною і в подальшому реалізація буде відновлена за старими цінами;

імпутація цін. За цим методом ціна послуги, реалізація якої у звітному кварталі була відсутня, розраховується шляхом множення останньої ціни реалізації цієї послуги на індекс цін, розрахований на основі наявних цін послуг, що входять до складу відповідної послуги-представника. Імпутація цін здійснюється з урахуванням припущення, що за наявності реалізації цієї послуги її ціна змінилася б так само, як у середньому змінились ціни послуг, що є у складі послуги-представника. При цьому імпутація цін здійснюється за умови, що кількість виробників послуг за послугою-представником становить не менше трьох.

Якщо складовий елемент тарифу зазнає змін відносно своєї специфікації або додається новий елемент, який не формує для споживача нову послугу, індекси цін розраховуються з використанням методу характеристик споживачів. Сутність методу полягає в тому, що зміна ціни розраховується за допомогою вагів, які відповідають структурі споживання, яка застосовувалася споживачами протягом року до відповідної зміни елементу тарифу [14].

4. Для розрахунків індексів цін формується вагова структура (вагові коефіцієнти) по Україні в цілому в розрізі ринків призначення ("B to B", "B to C", "B to All"): за видами діяльності, послугами-представниками.

Вагові коефіцієнти (w) для розрахунків індексів цін за послугами-представниками розраховуються на основі даних про обсяги реалізованих послуг, що відібрані в межах цього ДСС.

Для розрахунків індексів цін за видами економічної діяльності використовуються вагові коефіцієнти, розраховані на основі даних щодо обсягів реалізованої продукції (товарів, послуг) (ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів").

Для розрахунків індексів цін у розрізі ринків призначення використовуються дані ДСС "Показники економічної діяльності підприємств сфери нефінансових послуг" щодо обсягів реалізованих послуг.

За ваги приймаються дані за рік $T-2$.

Перегляд вагової структури здійснюється щорічно. Перехід на нову вагову структуру та процедура перегляду відповідає міжнародним стандартам, що дозволяє розраховувати ІЦВП за різні періоди з використанням різних базисних років.

За допомогою системи ваг здійснюється агрегація індивідуальних індексів до найвищого рівня.

Розрахунки ІЦВП за новою ваговою структурою починаються з I кварталу кожного року.

5. На основі отриманих у ході спостереження цін розраховуються індивідуальні індекси цін за послугами, послугами-представниками, видами економічної діяльності (класами, групами, розділами), ринками "B to B", "B to C", "B to All".

Індивідуальний індекс цін на кожену послугу розраховується за формулою:

$$i_t^{t-1} = \frac{\bar{p}_{j,t}}{\bar{p}_{j,t-1}} \times 100\%, \quad (1)$$

де i_t^{t-1} – індивідуальний індекс цін послуги звітного кварталу (t) до попереднього кварталу ($t-1$);

$\bar{p}_{j,t}$ – середня ціна послуги-представника (j) у звітному кварталі (t);

$\bar{p}_{j,t-1}$ – середня ціна послуги-представника (j) у попередньому кварталі ($t-1$).

ЩВП розраховуються за формулою типу Ласпейреса:

$$I_t^{t-1} = \sum [w_{j,0} \times \frac{i_{j,t/0}}{i_{j,t-1/0}}], \quad (2)$$

де I_t^{t-1} – індекс цін звітного кварталу (t) порівняно з попереднім кварталом ($t-1$);

$w_{j,0}$ – вага послуги (j) у базисному періоді (0);

$i_{j,t/0}$ – індивідуальний індекс цін послуги (j) звітного кварталу (t) порівняно з базисним (0);

$i_{j,t-1/0}$ – індивідуальний індекс цін послуги (j) попереднього кварталу ($t-1$) порівняно з базисним (0).

6. Розрахунки ЩВП проводяться до різних базисних періодів.

Для розрахунків індексів використовуються такі формули:

до IV кварталу попереднього року:

$$I_{t/0} = \frac{I_{t-1/0} \times I_{t/t-1}}{100}, \quad (3)$$

де $I_{t-1/0}$ – індекс цін попереднього кварталу до IV кварталу попереднього року;

до відповідного кварталу попереднього року:

$$I_{tT/t(T-1)} = \frac{I_{0(T-1)/0(T-2)} \times I_{tT/0(T-1)}}{I_{t(T-1)/0(T-2)}}, \quad (4)$$

де T – звітний рік;

$T-1$ – попередній рік;

$T-2$ – рік, що передує попередньому;

$I_{0(T-1)/0(T-2)}$ – індекс цін IV кварталу попереднього року до IV кварталу року, що передує попередньому;

- $I_{tT}/_{0(T-1)}$ – індекс цін звітного кварталу поточного року до IV кварталу попереднього року;
- $I_{t(T-1)}/_{0(T-2)}$ – індекс цін відповідного кварталу попереднього року до IV кварталу року, що передує попередньому;
- до відповідного періоду попереднього року:

$$I_{T/(T-1)} = \frac{\sum_{1}^n I_{tT}/_{0(T-2)}}{\sum_{1}^n I_{t(T-1)}/_{0(T-2)}} \times 100, \quad (5)$$

- де n – кількість кварталів, що складає період;
- $I_{tT}/_{0(T-2)}$ – індекс цін кварталів поточного року до IV кварталу року, що передує попередньому;
- $I_{t(T-1)}/_{0(T-2)}$ – індекс цін відповідних кварталів попереднього року до IV кварталу року, що передує попередньому.

7. Отримані результати для забезпечення їх якості аналізуються, зокрема, досліджуються будь-які незвичні зміни цін, також здійснюється зіставлення показників з попередніми періодами й аналогічними періодами попереднього року. Крім того, проводиться виявлення й аналіз сумнівних значень і розподілу даних, вивчаються тенденції. Здійснюється формування статистичної інформації, яка отримується за результатами ДСС, для оприлюднення.

8. Сезонні коригування показників не здійснюються.

VIII. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних статистичних даних статистичного спостереження

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється згідно з міжнародними вимогами до правил конфіденційності статистичних даних відповідно до статей 20–26 Регламенту (ЄС) № 223/2009 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2009 року щодо європейської статистики [18], а також відповідно до вимог статей 24, 25, 29, 30, 31, 37 Закону України "Про офіційну статистику" [1], статей 18, 21 Закону України "Про інформацію" [3], статей 6, 7 Закону України "Про доступ до публічної інформації" [2], статей 5, 6, 7, 24 Закону України "Про захист персональних даних" [4].

Також забезпечення статистичної конфіденційності проведення ДСС відбувається з урахуванням основних принципів і статистичних методів, визначених пунктом 1 підрозділу 2 розділу IV Методологічних положень щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики [9]. Для забезпечення встановлених законодавством гарантій перед респондентами

щодо забезпечення конфіденційності наданої ними інформації використання цієї інформації відбувається виключно у статистичних цілях.

2. У ході проведення ДСС реалізуються такі заходи щодо забезпечення статистичної конфіденційності:

надання статистичної інформації, отриманої за результатами ДСС, користувачам у зведеному знеособленому вигляді;

нерозповсюдження інформації, яка була отримана під час проведення ДСС, якщо є загроза розкриття первинних даних;

нерозголошення інформації щодо сукупності респондентів (які підлягають статистичному спостереженню) та сукупності одиниць статистичного спостереження (що вивчається), сформованих на основі первинних даних, отриманих від респондентів під час проведення ДСС, що є конфіденційними.

3. Контроль ризику розкриття статистичних даних здійснюється для показника, наведеного в розділі II цих Методологічних положень, за правилом порогового значення, згідно з яким значення статистичного показника є вразливим, якщо воно розраховано на базі занадто малої кількості статистичних одиниць (три та менше).

Для уникнення розкриття конфіденційних статистичних даних застосовуються методи блокування вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), включаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

ІХ. Поширення результатів статистичного спостереження

1. Відповідно до статті 21 Закону України "Про офіційну статистику" [1] статистична інформація, отримана за результатами ДСС, поширюється у зведеному знеособленому вигляді.

2. З метою забезпечення статистичної конфіденційності поширенню не підлягає зведена знеособлена статистична інформація, яка містить дані, отримані від трьох і менше респондентів, а також інформація про респондентів, що звітували до органів державної статистики.

3. З метою забезпечення вільного та одночасного доступу користувачів узагальнена статистична інформація за результатами спостереження оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у відповідних статистичних продуктах (статистична інформація, статистичні публікації тощо).

4. Результати ДСС оприлюднюються на 45-й день після звітного періоду.

Терміни оприлюднення, показники та їх розрізи (деталізація), а також статистичні продукти, які поширюються за результатами ДСС, зазначаються у плані державних статистичних спостережень на відповідний рік.

5. Інформацію за результатами ДСС Держстат також надає:

1) за запитам користувачів статистичної інформації в порядку та на умовах, визначених чинним законодавством;

2) за угодами про взаємообмін інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

3) міжнародним організаціям (Євростату, Статистичному відділу ООН) у межах виконання міжнародних зобов'язань, а також статистичним службам інших країн за їхніми запитам.

X. Перегляд статистичної інформації статистичного спостереження

Перегляд статистичної інформації за результатами ДСС не здійснюється [17].

XI. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні)

1. Унаслідок дії положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни", яким передбачено, що фізичні особи, фізичні особи - підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи [4¹], отримання даних за цим ДСС, зокрема, статистичної звітності та адміністративних даних, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, у повному обсязі не є можливим.

2. У разі відсутності даних з усіх джерел, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, а також альтернативних, може не бути можливості здійснити оцінку показника, наведеного у розділі II цих Методологічних положень.

3. У випадку отримання даних у неповному обсязі (менше, ніж 95%), та/або відсутності даних хоча б за одним із джерел, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, здійснюється оцінка показника, наведеного у

розділі II цих Методологічних положень (з урахуванням Методологічних основ здійснення оцінок основних статистичних показників у випадку відсутності даних унаслідок надзвичайних і непереборних обставин [9¹]).

4. Оцінка вищезазначеного показника проводиться у цілому по Україні за видами економічної діяльності (розділ/група/клас за КВЕД).

За цим ДСС оцінка показників щодо індексу цін виробників послуг здійснюється шляхом застосування на мікрорівні статистичних методів, описаних у пункті 3 розділу VII цих Методологічних положень, що дозволяють компенсувати відсутню інформацію.

5. Строки виконання окремих процесів статистичного виробництва повинні визначатися з урахуванням положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" та зважаючи на необхідний органам державної статистики час для здійснення оцінки статистичних показників.

6. При оприлюдненні статистичної інформації щодо вищезазначених статистичних показників наводиться інформація щодо особливостей формування показника (повноти охоплення явища тощо) в умовах правового режиму воєнного стану.

7. У період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення статистична інформація може не поширюватися, з огляду на відсутність звітів та будь-яких інших документів, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства, від респондентів відповідно до положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни". Про зазначене користувачам повідомляють додатково шляхом оприлюднення відповідного оголошення на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) та вебсайтах його територіальних органів (www.ukrstat.gov.ua/work/region.html), надання усних чи письмових роз'яснень, наведення пояснень (приміток) у статистичних продуктах тощо.

Директор департаменту
статистики цін Держстату

Ольга КАЛАБУХА

Додаток 1
до Методологічних положень
(пункт 1 розділу II)

**Показники, що поширюються за результатами
статистичного спостереження**

Найменування показника	Періодичність	Розпорядник	Територіальний розріз	Інші розрізи
Індекс цін виробників послуг	Квартальна	Держстат	Україна	За видами економічної діяльності (розділ/група за КВЕД)

Додаток 2
до Методологічних положень
(розділ IV)

**Опис інформації у формі державного статистичного спостереження
№ 1-ціни (послуги) (квартальна) "Звіт про ціни виробників послуг"**

№ з/п	Найменування інформації	Періодичність	Розріз
1	2	3	4
1.	Ціна реалізації за одиницю послуги на 15-те число кожного місяця кварталу без податків у звітному кварталі	квартальна	За видом реалізації послуг (національним підприємствам на економічній території України (B to B); домашнім господарствам на економічній території України (B to C));
2.	Ціна реалізації за одиницю послуги на 15-те число кожного місяця кварталу без податків у попередньому кварталі	квартальна	За кодом місяця; За видами послуг (найменування послуги; специфікація послуги; одиниця вимірювання; код послуги за підкатегорією відповідно ОНП-2020);
3.	Обсяг реалізованих послуг без ПДВ за попередній рік	один раз на рік (у звіті за I квартал)	За видами методів ціноутворення (прямого використання цін на повторні послуги; контрактного ціноутворення; одиниці вартості продукції; відсоткової оплати; компонентів; оцінки моделі; ціноутворення на основі робочого часу; маржинального ціноутворення); За видами причин зміни цін (нова калькуляція;

Продовження додатка 2

1	2	3	4
			вартість паливно-мастильних матеріалів; вартість матеріалів; ціни на енергоносії, воду, оренду приміщень; курси валют; витрати на заробітну плату; попит; відсутність реалізації; акційна пропозиція; інше)
4.	Інформація щодо відсутності даних	квартальна	За видами причин відсутності даних: не здійснюється вид економічної діяльності, який спостерігається; одиниця припинена або перебуває в стадії припинення; здійснюється сезонна діяльність або економічна діяльність, пов'язана з тривалим циклом виробництва; тимчасово призупинено економічну діяльність через економічні чинники/ карантинні обмеження; проведено чи проводиться реорганізація або передано виробничі фактори іншій одиниці; відсутнє явище, яке спостерігається

Додаток 3
до Методологічних положень
(розділ IV)

Опис адміністративних даних ПАТ "Укрзалізниця"

№ з/п	Найменування інформації	Періодичність	Розріз
1.	Інформація щодо тарифів на вантажні перевезення залізничним транспортом, грн	квартальна	За послугами-представниками
2.	Інформація щодо доходів від вантажних перевезень залізничним транспортом, тис. грн	річна	За послугами-представниками

Опис адміністративних даних НКЕК

№ з/п	Найменування інформації	Періодичність	Розріз
1	2	3	4
1.	<p>Інформація щодо профілю споживача фіксованого телефонного та рухомого (мобільного) зв'язку:</p> <p>фіксований телефонний зв'язок:</p> <p>середньомісячні місцеві розмови на 1 лінію фіксованого телефонного зв'язку (абонента), хв.;</p> <p>середньомісячні міжміські розмови у межах України на 1 лінію фіксованого телефонного зв'язку (абонента), хв.;</p> <p>середньомісячні розмови на мережі рухомого (мобільного) зв'язку України на 1 лінію фіксованого телефонного зв'язку (абонента), хв.;</p> <p>обсяг доходу від реалізації послуг усього, тис. грн;</p> <p>з них фізичним особам;</p> <p>міського зв'язку;</p> <p>міжміського зв'язку;</p> <p>міжнародного зв'язку;</p> <p>рухомий (мобільний) зв'язок:</p> <p>середньомісячні розмови всередині мережі на 1 активну ідентифікаційну телекомунікаційну картку мережі рухомого (мобільного) зв'язку (абонента), хв.;</p> <p>середньомісячні розмови на інші мобільні мережі на 1 активну ідентифікаційну телекомунікаційну</p>	піврічна	За операторами зв'язку

1	2	3	4
1.	<p>картку мережі рухомого (мобільного) зв'язку (абонента), хв.;</p> <p>середньомісячні використані SMS-, MMS-повідомлення у межах України на 1 активну ідентифікаційну телекомунікаційну картку мережі рухомого (мобільного) зв'язку (абонента), од.;</p> <p>обсяг доходу від реалізації послуг усього, тис.грн</p> <p>з них фізичним особам:</p> <p>доходи від надання послуг доступу до мережі Інтернет, споживачам, усього, тис. грн;</p> <p>кількість ліній (точок) фіксованого доступу до мережі Інтернет, од.</p>		

Список використаних джерел

1. Закон України "Про офіційну статистику" від 16 серпня 2022 року № 2524-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>
2. Закон України "Про доступ до публічної інформації" (зі змінами та доповненнями) від 13 січня 2011 року № 2939-VI.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
3. Закон України "Про інформацію" (зі змінами та доповненнями) від 02 жовтня 1992 року № 2657-XII.
URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
4. Закон України "Про захист персональних даних" від 01 червня 2010 року № 2297-VI.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2297-17>
- 4¹. Закон України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" від 03 березня 2022 року № 2115-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2115-20#Text>
5. Глосарій до плану статистичного спостереження, затверджений наказом Держкомстату України від 29 грудня 2009 року № 498.
URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/glos.htm
6. Глосарій термінів національної моделі статистичного виробництва в органах державної статистики, затверджений наказом Держстату від 30 грудня 2020 року № 367.
URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/glos_GSBPM.pdf
7. Документи спільних засідань ЄЕК/МОП щодо індексів споживчих цін, Женева, 2008-2021.
8. ЄЕК ООН/ МОП/ МВФ/ ОЄСР/ Євростат/ Світовий банк/ Бюро національної статистики Сполученого Королівства. Практичні рекомендації щодо розрахунку індексів споживчих цін – Нью-Йорк і Женева, ООН, 2009.
- 8¹. Методика відбору підприємств для розрахунків індексів цін виробників послуг, затверджена наказом Держстату від 31 березня 2021 року № 66 (зі змінами).
URL: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2021/66/66.doc

9. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, затверджені наказом Держстату від 15 лютого 2017 року № 41 (зі змінами).

URL:http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2017/41/41_2017.htm

9¹. Методологічні основи здійснення оцінок основних статистичних показників у випадку відсутності даних унаслідок надзвичайних і непереборних обставин, затверджені наказом Держстату від 14 квітня 2014 року № 95 (зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 21 квітня 2022 року № 66).

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/66/66.pdf

10. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності (ДК 009:2010), затверджена наказом Держспоживстандарту України від 11 жовтня 2010 року № 457 (зі змінами).

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/nac_kls/op_dk009_20_2016.htm

11. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Реєстр статистичних одиниць", затверджені наказом Держстату від 30 листопада 2021 року № 298 (зі змінами).

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2021/298/298.pdf

12. Порядок подання електронної звітності до органів державної статистики, затверджений наказом Держкомстату від 12 січня 2011 року № 3.

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/elektr_zvit/doc/N_3.zip

13. Рекомендації щодо розрахунків індексів цін виробників послуг в Україні/ А. Галле, INSEE, 2017.

14. Consumer Price Index Manual: Concepts and Methods// IMF, 2020.

URL: <https://www.elibrary.imf.org/view/books/069/25164-9781484354841-en/25164-9781484354841-en-book.xml>

15. Producer Price Index manual: theory and practice// IMF, 2004.

URL:<http://www.imf.org/en/publications/manuals-guides/issues/2016/12/30/producer-price-index-manual-theory-and-practice-16966>

16. Eurostat - OECD Methodological Guide for Developing Producer Price indices for Services: second edition – OECD/European Union, 2014.

URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/6485893/KS-04-14-661-EN-N.pdf/f8f5d9d6-50c4-4fa1-9322-c9c00a6377fd>

17. Regulation (EC) № 223/2009 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2009 on European statistics and repealing Regulation (EC, Euratom) № 1101/2008 of the European Parliament and of the Council on the transmission of data subject to statistical confidentiality to the Statistical Office of the European Communities, Council Regulation (EC) № 322/97 on Community Statistics, and

Council Decision 89/382/EEC, Euratom establishing a Committee on the Statistical Programmes of the European Communities.

URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/223/oj>

18. Regulation (EU) 2019/2152 of the European Parliament and of the Council on European business statistics, repealing 10 legal acts in the field of business statistics (Framework Regulation Integrating Business Statistics, FRIBS).

URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/short-term-business-statistics/legislation>

19. Commission implementing Regulation (EU) 2020/1197 of 30 July 2020, laying down technical specifications and arrangements pursuant to Regulation (EU) 2019/2152 of the European Parliament and of the Council on European business statistics repealing 10 legal acts in the field of business statistics).

URL: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1197/oj